

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Δελτίο Τύπου

Αθήνα, 27 Ιουλίου 2015

Άμεσα μέτρα για την ανθρωπιστική, ορθή και ασφαλή υποδοχή των χιλιάδων μεταναστών και προσφύγων στα νησιά του Αιγαίου ζητά ο Συνήγορος του Πολίτη

Σοβαρές ελλείψεις προσωπικού και υποδομών, και απουσία αποτελεσματικού επιχειρησιακού σχεδίου διαχείρισης της άφιξης χιλιάδων μεταναστών και προσφύγων σε νησιά του Αιγαίου διαπιστώνει ο Συνήγορος του Πολίτη κλιμάκια του οποίου πραγματοποίησαν αυτοψία στη Λέσβο, την Κω και τη Λέρο. Η ανεξάρτητη αρχή ζητά την άμεση στελέχωση και λειτουργία των κέντρων πρώτης υποδοχής, που ήδη προβλέπει ο νόμος, και τη λήψη άμεσων μέτρων καθώς η άνευ προηγουμένου ροή μεταναστών και προσφύγων έχει οδηγήσει σε ασφυξία τις τοπικές αστυνομικές και λιμενικές αρχές οι οποίες αδυνατούν πλέον από μόνες τους να εφαρμόσουν πλήρως τις διαδικασίες που προβλέπει η ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία. Ο Συνήγορος τονίζει ότι η κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών διαβίωσης των ανθρώπων και η μέριμνα για τα δικαιώματά τους αποτελούν ευθύνη και υποχρέωση της Πολιτείας.

Συγκεκριμένα, κλιμάκια του Συνηγόρου του Πολίτη επισκέφθηκαν, τον Ιούνιο, τη Λέσβο, την Κω και τη Λέρο, και **διαπίστωσαν** ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες στην καλύτερη περίπτωση αδυνατούν να ανταπεξέλθουν εγκαίρως στις ροές που δέχονται και στη χειρότερη εφαρμόζουν ένα μικρό μόνον μέρος από τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Κέντρα πρώτης υποδοχής δεν λειτουργούν ακόμη και στη Λέσβο όπου σχετική πτέρυγα έχει κατασκευασθεί και παραμένει κλειδωμένη, οι αλλοδαποί διαμένουν σε ακατάλληλα καταλύματα ή σε σκηνές στο ύπαιθρο και δεν σιτίζονται επαρκώς. Η διασπορά των αρμοδιοτήτων μεταξύ των υπηρεσιών που ανήκουν σε διαφορετικούς φορείς (των πρώην υπουργείων Δημόσιας Τάξης, Ναυτιλίας, Εσωτερικών ως προς την αρμοδιότητα Μετανάστευσης), έχει δημιουργήσει ακόμη μεγαλύτερο έλλειμμα συντονισμού σε τοπικό επίπεδο. Κάποια κενά καλύπτονται προσωρινά από εθελοντικές προσφορές κλινοσκεπασμάτων, ειδών προσωπικής υγιεινής και τροφίμων από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, από την ιδιωτική πρωτοβουλία και από τοπικά δίκτυα αλληλεγγύης ενώ υπηρεσίες υγείας παρέχονται πολλές φορές από οργανώσεις όπως οι Γιατροί χωρίς Σύνορα και οι Γιατροί του Κόσμου.

Δεδομένης της σοβαρής κατάστασης στα σημεία εισόδου και του κινδύνου δημιουργίας επιπλέον προβλημάτων από την μέχρι σήμερα ανεπαρκή διαχείριση της κρίσης, ο Συνήγορος του Πολίτη ζητά:

- **να εκπονηθεί έκτακτο τοπικό σχέδιο διαχείρισης** των ζητημάτων μεταναστών και προσφύγων για κάθε νησί χωριστά, ενδεχομένως με πρωτοβουλία της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, το οποίο να δεσμεύει οριζόντια όλες τις υπηρεσίες, να βασίζεται στην ενεργό εμπλοκή της τοπικής αυτοδιοίκησης και των τοπικών υπηρεσιών, και να προβλέπει **ενιαίο συντονισμό σε τοπικό επίπεδο**,

- **να ενισχυθεί η στελέχωση** των αστυνομικών και λιμενικών αρχών στα νησιά αιχμής, καθώς και της υλικοτεχνικής τους **υποδομής** (λ.χ. μηχανήματα ηλεκτρονικής καταγραφής δακτυλικών αποτυπωμάτων κ.α.),
- **να λειτουργήσουν Κέντρα Πρώτης Υποδοχής** με τις διαδικασίες και προδιαγραφές που επιτάσσει ο νόμος (3907/11),
- να υπάρχει ενιαία και μη αντιφατική αντιμετώπιση της διαδικασίας καταγραφής των νεοεισερχομένων στα νησιά αλλά και **στοιχειώδης ενημέρωσή τους** για τη διαδικασία που θα ακολουθήσει σε κάθε στάδιο, σε γλώσσα που κατανοούν,
- **να εκπονηθεί συνολικό σχέδιο διαχείρισης** από κάθε υπουργείο για την αποσυμφόρηση των υπηρεσιών σε όλες τις περιοχές αιχμής, το οποίο μεταξύ άλλων να μην επιτρέπει αντιφατικές πρακτικές της διοίκησης (λ.χ. ως προς την κράτηση ή την καταγραφή),
- **να επιταχυνθούν οι διαδικασίες** ώστε να μειωθεί περαιτέρω το διάστημα που μεσολαβεί από τον εντοπισμό **ασυνόδευτου ανηλίκου** έως τη πραγματοποίηση της συνοδευόμενης μεταφοράς στον χώρο φιλοξενίας. Να διασφαλίζεται η άμεση τοποθέτηση ασυνόδευτων ανηλίκων με την ίδρυση και λειτουργία επιτόπιου ξενώνα όπου είναι δυνατόν (Λέσβος),
- να δοθούν οι σχετικές οδηγίες για την πλήρη ενημέρωση των αρμοδίων αστυνομικών και λιμενικών οργάνων ως προς την **εξαίρεση από κυρώσεις για πολίτες που διευκολύνουν τη μεταφορά αλλοδαπών προς τις αρχές** και την ενιαία εφαρμογή της προσφάτως ψηφισθείσας διάταξης του άρθρ.14 παρ. 2 Ν.4332/15 προκειμένου να διασφαλίζουν τον σκοπό της καταγραφής των παράτυπα εισερχομένων,
- να υπάρξει **ομαλή και σταθερή κάλυψη των δαπανών διαβίωσης** των εισερχομένων στα νησιά αλλοδαπών. Παράλληλα, επείγει η **έκδοση των κοινών υπουργικών αποφάσεων (ΚΥΑ)** για τη διαχείριση των σχετικών ευρωπαϊκών προγραμμάτων των παρ. 12 και 13 του άρθρ.9 του πρόσφατου Ν.4332/15 αλλά και της προβλεπόμενης ΚΥΑ της παρ.9 του άρθρου αυτού για την κατανομή ποσών στους συγκεκριμένους ΟΤΑ για την κάλυψη των υπαρκτών έκτακτων και επείγουσών αναγκών πρώτης υποδοχής στα νησιά αιχμής,
- **να αξιοποιηθούν τα εργαλεία της ευρωπαϊκής ατζέντας για τη μετανάστευση** (μεταφορά δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε άλλες χώρες, έκτακτη χρηματική ενίσχυση των αναγκών υποδοχής στις περιοχές που δέχονται τις μεγαλύτερες ροές).

Ο Συνήγορος έχει ήδη απευθύνει επιστολές από τον Φεβρουάριο στην ηγεσία όλων των συναρμόδιων υπουργείων προτείνοντας συναντήσεις και συνεργασία για ζητήματα όπως αυτό. Συνάντησε ήδη την ανταπόκριση της ηγεσίας και των υπηρεσιών του πρώην υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ελπίζει ότι θα συνεχιστεί και θα διευρυνθεί η καλή συνεργασία με όλους τους φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση των θεμάτων προσφύγων και μεταναστών.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στο τμήμα Επικοινωνίας:
 Παραγυιός Πέτρος τηλ. 213 1306625
 Παπαγεωργοπούλου Δημητρία τηλ. 213 1306604